

Lettre à Hérodate d'Epicure = DL X, 35-83 - éd. Hicks

Auteur(s) : Epicure ; Diogène Laërce

Les folios

En passant la souris sur une vignette, le titre de l'image apparaît.

25 Fichier(s)

Mots clés

[Hicks, Robert Drew \(1850-1929\)](#)

Comment citer cette page

Epicure ; Diogène Laërce, Lettre à Hérodate d'Epicure = DL X, 35-83 - éd. Hicks

1925

Department of Philosophy and Cultural Heritage of University Ca' Foscari of Venice ; EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle)

Consulté le 13/02/2026 sur la plate-forme EMAN :
<https://eman-archives.org/Epicurei/items/show/2>

Copier

Présentation du document

Date1925

Mentions légales

- Responsabilité éditoriale : Department of Philosophy and Cultural Heritage of University Ca' Foscari of Venice ; EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle). Licence Creative Commons Attribution – Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Texte : Domaine public

Editeur de la ficheDepartment of Philosophy and Cultural Heritage of University

Ca' Foscari of Venice ; EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle)
Contributeur(s)Giovacchini, Julie
LangueGrec ancien
SourceVoir description détaillée du texte : [CIRIS](#)

Contenus reliés

Collection Ep. Lettre à Hérodoté

Ce document est une version de :
[Lettre à Hérodoté d'Epicure = DL X, 35-83 - éd. Usener](#)

Description du document

DescriptionVoir description détaillée de l'édition : [CIRIS](#)
Notice créée par [Julie Giovacchini](#) Notice créée le 27/04/2021 Dernière
modification le 30/05/2022

τοῦμπροσθεν βαδίζοντα εἰς τὸ ἄπειρον ὑπάρχειν καὶ τὸ τοιοῦτον ἀφικνεῖσθαι τῇ ἐννοίᾳ.

- 58 " Τὸ τε ἐλάχιστον τὸ ἐν τῇ αἰσθήσει δεῖ κατα-
 νοεῖν ὅτι οὔτε τοιοῦτόν ἐστίν οἷον τὸ τὰς μετα-
 βάσεις ἔχον οὔτε πάντα πάντως ἀνόμοιον, ἀλλ'
 ἔχον μὲν τινα κοινότητα τῶν μεταβατῶν,¹ διάληψιν
 δὲ μερῶν οὐκ ἔχον· ἀλλ' ὅταν διὰ τὴν τῆς κοινότητος
 προσεμφέρειαν οἰηθῶμεν διαλήψεσθαι τι αὐτοῦ, τὸ
 μὲν ἐπιτάδε, τὸ δὲ ἐπέκεινα, τὸ ἴσον ἡμῖν δεῖ
 προσπίπτειν. ἐξῆς τε θεωροῦμεν ταῦτα ἀπὸ ταῦ
 πρώτου καταρχόμενοι καὶ οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ, οὔδὲ
 μέρεσι μερῶν ἀπτόμενα, ἀλλ' ἢ ἐν τῇ ιδιότητι τῇ
 ἑαυτῶν τὰ μεγέθη καταμετροῦντα, τὰ πλείω πλείον
 καὶ τὰ ἐλάττω ἐλαττον.

- 59 " Ταύτῃ τῇ ἀναλογίᾳ νομιστέον καὶ τὸ ἐν τῇ
 ἀτόμῳ ἐλάχιστον κεχρῆσθαι· μικρότητι γὰρ ἐκείνο
 δῆλον ὡς διαφέρει τοῦ κατὰ τὴν αἰσθῆσιν θεωρου-
 μένου, ἀναλογία δὲ τῇ αὐτῇ κέχρηται. ἐπεὶ περ
 καὶ ὅτι μέγεθος ἔχει ἢ ἄτομος, κατὰ τὴν ἐνταῦθα
 ἀναλογίαν κατηγορήσαμεν, μικρόν τι μόνον μακρὰν²
 ἐκβαλόντες. ἔτι τε τὰ ἐλάχιστα καὶ ἀμυγῇ πέρατα
 δεῖ νομίζειν τῶν μηκῶν τὸ καταμέτρημα ἐξ αὐτῶν
 πρώτων τοῖς μείζουσι καὶ ἐλάττωσι παρασκευάζοντα

¹ μεταβάσεων codd. : corr. Schneiden.

² μακρόν codd. : corr. Us.

* Each visible body is the sum of minima, or least per-
 ceptible points, which, because they are of finite size, are also
 finite in number.

* "That which admits the successive transitions from
 part to part." As Bignone remarks, a mathematical series,
 whether of integers or fractions or powers, might be so
 described. But Epicurus is obviously dealing with areas
 and surfaces: since generally to us the "visible" will also be
 extended.

ὑπὲρ τῆς τῶν ὅλων φύσεως ἐπιτετμημένα.
 83. ὥστ' εἴαν γένηται δυνατὸς ὁ λόγος οὗτος κατα-
 σχεθεῖς μετ' ἀκριβείας, οἶμαι, εἴαν μὴ καὶ πρὸς
 ἅπαντα βαδίσῃ τις τῶν κατὰ μέρος ἀκριβομάτων,
 ἀσύμβλητον αὐτὸν πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους
 ἀδρότητα λήψεσθαι. καὶ γὰρ καὶ καθαρὰ ἀφ'
 ἑαυτοῦ ποιήσει πολλὰ τῶν κατὰ μέρος ἐξακρι-
 βουμένων κατὰ τὴν ὅλην πραγματείαν ἡμῶν, καὶ
 αὐτὰ ταῦτα ἐν μνήμῃ τιθέμενα συνεχῶς βοηθήσει.

"Τοιαῦτα γὰρ ἐστίν, ὥστε καὶ τοὺς κατὰ μέρος
 ἤδη ἐξακριβοῦντας ἱκανῶς ἢ καὶ τελείως, εἰς τὰς
 τοιαύτας ἀναλύοντας ἐπιβολάς, τὰς πλείστας τῶν
 περιοδειῶν ὑπὲρ τῆς ὅλης φύσεως ποιεῖσθαι· ὅσοι
 δὲ μὴ παντελῶς τῶν ἀποτελουμένων εἰσὶν,¹ ἐκ
 τούτων καὶ κατὰ τὸν ἄνευ φθόγγων τρόπον τὴν
 αἴμα νοήματι περίοδον τῶν κυριωτάτων πρὸς
 γαληνισμόν ποιοῦνται."

Καὶ ἤδε μὲν ἐστὶν αὐτῷ ἐπιστολὴ περὶ τῶν
 φυσικῶν. περὶ δὲ τῶν μετεώρων ἤδε.

"Ἐπίκουρος Πυθοκλεῖ χαίρειν.

84. "Ἦνεγκέ μοι Κλέων ἐπιστολὴν παρὰ σου, ἐν ᾗ
 φιλοφρονούμενός τε περὶ ἡμῶς διετελείς ἀξίως τῆς
 ἡμετέρας περὶ σεαυτὸν σπουδῆς καὶ οὐκ ἀπιθάνως
 ἐπειρῶ μνημονεύειν τῶν εἰς μακάριον βίον συν-
 τεχνόντων διαλογισμῶν, ἐδέου τε σεαυτῷ περὶ
 τῶν μετεώρων σύντομον καὶ εὐπερίγραφον δια-
 λογισμόν ἀποστεῖλαι, ἵνα ῥαδίως μνημονεύῃς· τὰ
 γὰρ ἐν ἄλλοις ἡμῶν γεγραμμένα δυσμνημόνευτα
 εἶναι, καὶ τοι, ὥς ἔφης, συνεχῶς αὐτὰ βαστάζεις.²
 ἡμεῖς δὲ ἡδέως τέ σου τὴν δέησιν ἀπεδεξάμεθα καὶ

¹ εἰσὶν παρὰ ἐκ τούτων codd. : corr. Kuchn.

² βαστάζεις codd. : βαστάζοντι U.

ὁμοίως ἀταρακτῆσαι.¹ ἂν οὖν οἰώμεθα καὶ ὧδί
 πως ἐνδεχόμενον αὐτὸ γίνεσθαι, αὐτὸ τὸ ὅτι
 πλεοναχῶς γίνεται γνωρίζοντες, ὥσπερ κἂν ὅτι
 ὧδί πως γίνεται εἰδωμεν, ἀταρακτῆσομεν.

81 " Ἐπὶ δὲ τούτοις ὅλως ἅπασιν ἐκείνο δεῖ κατα-
 νοεῖν, ὅτι τάραχος ὁ κυριώτατος ταῖς ἀνθρωπίναις
 ψυχαῖς γίνεται ἐν τῷ ταῦτά τε μακάρια δοξάζειν
 εἶναι.² καὶ ἄφθαρτα, καὶ ὑπεναντίας ἔχειν τούτῳ
 βουλήσεις ἅμα καὶ πράξεις καὶ αἰτίας, καὶ ἐν τῷ
 αἰώνιον τι δεινὸν αἰεὶ προσδοκᾶν ἢ ὑποπτεῦεν
 κατὰ τοὺς μύθους εἴ τε καὶ αὐτὴν τὴν ἀναισθησίαν
 τὴν ἐν τῷ τεθνάναι φοβουμένους ὥσπερ οὖσαν κατ'
 αὐτοὺς, καὶ ἐν τῷ μὴ δόξαις ταῦτα πάσχειν ἀλλ'
 ἀλόγῳ γέ τινι παραστάσει, ὅθεν μὴ ὀρίζοντας τὸ
 δεινὸν τὴν ἴσην ἢ καὶ ἐπιτεταμένην ταραχὴν
 82 λαμβάνειν τῷ εἰκαίως δοξάζοντι³ ταῦτα· ἡ δὲ
 ἀταραξία τὸ τούτων πάντων ἀπολελύσθαι καὶ
 συνεχῇ μνήμην ἔχειν τῶν ὅλων καὶ κυριωτάτων.

" Ὅθεν τοῖς πάθεσι προσεκτέον τοῖς παροῦσι, κατὰ
 μὲν τὸ κοινὸν ταῖς κοιναῖς, κατὰ δὲ τὸ ἴδιον ταῖς
 ἰδίαις, καὶ πάσῃ τῇ παρούσῃ καθ' ἑκάστον τῶν
 κριτηρίων ἐναργεῖα. ἂν γὰρ τούτοις προσέχωμεν,
 τὸ ὅθεν ὁ τάραχος καὶ ὁ φόβος ἐγίνετο ἐξαιτιο-
 λογήσομεν ὀρθῶς καὶ ἀπολύσομεν, ὑπὲρ τε μετεώ-
 ρων αἰτιολογοῦντες καὶ τῶν λοιπῶν τῶν αἰεὶ
 παρεμπιπτόντων, ὅσα φοβεῖ τοὺς λοιποὺς ἐσχάτως.

" Ταῦτά σοι, ὦ Ἡρόδοτε, ἔστι κεφαλαιωδέστατα

¹ huc transtulit V.d.M.

² Suppl. Us.

³ εἰ καὶ ἐδόξαζεν codd. : corr. Us.

Ἔτι τε οὐ τὸ πλεοναχῶς ἐν τοῖς τοιοῦτοις εἶναι καὶ τὸ ἐνδεχόμενον καὶ ἄλλως πως ἔχειν, ἀλλ' ἀπλῶς μὴ εἶναι ἐν ἀφθάρτῳ καὶ μακάριᾳ φύσει τῶν διακρίσιν ὑποβαλλόντων ἢ τάραχον μηθέν· καὶ τοῦτο καταλαβεῖν τῇ διανοίᾳ ἔστιν ἀπλῶς εἶναι.

- 79 Ἐν τῇ ἱστορίᾳ πεπτωκός, τῆς δούσεως καὶ ἀνατολῆς καὶ τροπῆς καὶ ἐκλείψεως καὶ ὅσα συγγενῇ τούτοις μηθέν ἔτι πρὸς τὸ μακάριον τὰς γνώσεις συντείνειν, ἀλλ' ὁμοίως τοὺς φόβους ἔχειν τοὺς ταῦτα κατειδότες, τίνες δ' αἱ φύσεις ἀγνοοῦντας καὶ τίνες αἱ κυριώταται αἰτίαι, καὶ εἰ μὴ προσήδεισαν ταῦτα· τάχα δὲ καὶ πλείους, ὅταν τὸ θάμβος ἐκ τῆς τούτων προσκατανοήσεως μὴ δύνῃται τὴν λύσιν λαμβάνειν καὶ τὴν περὶ τῶν κυριωτάτων οἰκονομίαν.

- Διὸ δὴ καὶ πλείους αἰτίας εὐρίσκωμεν τροπῶν καὶ δούσεων καὶ ἀνατολῶν καὶ ἐκλείψεων καὶ τῶν τοιουτοτρόπων, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς κατὰ μέρος γινομένοις ἦν, οὐ δεῖ νομίζειν τὴν ὑπὲρ τούτων 80 χρεῖαν ἀκρίβειαν μὴ ἀπειληφέναι, ὅση πρὸς τὸ ἀτάραχον καὶ μακάριον ἡμῶν συντείνει. ὥστε παραθεωροῦντας ποσαχῶς παρ' ἡμῶν τὸ ὅμοιον γίνεται, αἰτιολογητέον ὑπὲρ τε τῶν μετεώρων καὶ πωτὸς τοῦ ἀδήλου, καταφρονοῦντας τῶν οὔτε τὸ μοναχῶς ἔχον ἢ γινόμενον γνωρίζοντων οὔτε τὸ πλεοναχῶς συμβαῖνον, τὴν ἐκ τῶν ἀποστημάτων φαντασίαν παριδόντων,² ἔτι τε ἀγνοοῦντων καὶ ἐν ποίοις οὐκ ἔστιν ἀταρακτῆσαι καὶ ἐν ποίοις

² καὶ codd. : corr. U².

¹ παραδιδόντων codd. : corr. U².

DIOGENES LAERTIUS

φθόγγους ἀναγκασθέντας ἀναφωνῆσαι, τοὺς δὲ τῷ λογισμῷ ἐλομένους¹ κατὰ τὴν πλείστην αἰτίαν οὕτως ἐρμηνεύσαι.

- “ Καὶ μὴν ἐν τοῖς μετεώροις φορὰν καὶ τροπὴν καὶ ἐκλειψιν καὶ ἀνατολὴν καὶ δύσιν καὶ τὰ σύστοιχα ταύτοις μήτε λειτουργούντος τινος νομίζειν δεῖ γενέσθαι καὶ διατάπτοντος ἢ διατάζοντος καὶ ἅμα τὴν πᾶσαν μακαριότητα ἔχοντος μετ’
- 77 ἀφθαρσίας (οὐ γὰρ συμφωνοῦσιν πραγματεῖαι καὶ φροντίδες καὶ ὄργανα καὶ χάριτες μακαριότητι, ἀλλ’ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ φόβῳ καὶ προσδεήσει τῶν πλησίων ταῦτα γίνεται), μήτε αὖ πυρὸς ἀνάμματα συνεστραμμένου τὴν μακαριότητα κεκτημένα κατὰ βούλησιν τὰς κινήσεις ταύτας λαμβάνειν· ἀλλὰ πᾶν τὸ σέμνωμα τηρεῖν, κατὰ πάντα ὀνόματα φερόμενον ἐπὶ τὰς τοιαύτας ἐννοίας, ἵνα² μηδ’ ὑπεναντίαι ἐξ αὐτῶν <γένωνται> τῷ σεμνώματι δοῦναι· εἰ δὲ μή, τὸν μέγιστον τάραχον ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῇ ἢ ὑπεναντιότης παρασκευάσει. ὅθεν ὁ κατὰ τὰς ἐξ ἀρχῆς ἐναπολήψεις τῶν συστροφῶν τούτων ἐν τῇ τοῦ κόσμου γενέσει δεῖ δοξάζειν καὶ τὴν ἀνάγκην ταύτην καὶ περίοδον συντελεῖσθαι.
- 78 “ Καὶ μὴν καὶ τὸ τὴν ὑπὲρ τῶν κυριωτάτων αἰτίαν ἐξακριβῶσαι φυσιολογίας ἔργον εἶναι δεῖ νομίζειν, καὶ τὸ μακάριον ἐνταῦθα πεπτωκέναι καὶ ἐν τῷ τίνες φύσεις αἱ θεωρούμεναι κατὰ τὰ μετέωρα ταυτί, καὶ ὅσα συντείνει πρὸς τὴν εἰς τοῦτο ἀκρίβειαν.

¹ ἐπαυλῶν Schneider.

² ἵνα codd.; corr. Us.

* See Bignone, p. 107 note 3.

* i.e. to secure the end of happiness.

DIOGENES LAERTIUS

μέντοι πᾶν σχῆμα ἔχειν. οὐδὲ ζῶα εἶναι ἀπο-
κριθέντα ἀπὸ τοῦ ἀπείρου.] οὐδὲ γὰρ ἂν ἀποδείξειεν
οὐδεὶς, ὥς <έν>¹ μὲν τῷ τοιοῦτῳ καὶ οὐκ ἂν
ἐμπεριελήφθη τὰ τοιαῦτα σπέρματα, ἐξ ὧν ζῶά
τε καὶ φυτὰ καὶ τὰ λοιπὰ πάντα <τὰ>² θεωρούμενα
συνίσταται, ἐν δὲ τῷ τοιοῦτῳ οὐκ ἂν ἐδυνήθη.
[ὥσαύτως δὲ καὶ ἐντραφῆναι. τὸν αὐτὸν δὲ
τρόπον καὶ ἐπὶ γῆς νομιστέον.]

72 " Ἀλλὰ μὴν ὑποληπτέον καὶ τὴν φύσιν πολλὰ
καὶ παντοῖα ὑπὸ αὐτῶν τῶν πραγμάτων διδαχθῆναί
τε καὶ ἀναγκασθῆναι· τὸν δὲ λογισμόν τὰ ὑπὸ
ταύτης παρεγγνηθέντα ὕστερον ἐπακριβοῦν καὶ
προσεξευρίσκειν ἐν μὲν τισὶ θάττον, ἐν δὲ τισὶ
βραδύτερον καὶ ἐν μὲν τισὶ περιόδοις καὶ χρόνοις
<μείζονς λαμβάνειν ἐπιδόσεις>,³ ἐν δὲ τισὶ καὶ
ἐλάττους.

" Ὅθεν καὶ τὰ ὀνόματα ἐξ ἀρχῆς μὴ θέσει γενέσθαι,
ἀλλ' αὐτὰς τὰς φύσεις τῶν ἀνθρώπων καθ' ἕκαστα
ἔθνη ἴδια πάσχουσας πάθη καὶ ἴδια λαμβανούσας
φαντάσματα ἰδίως τὸν αἶρα ἐκπέμπειν στελλόμενον
ὑφ' ἐκάστων τῶν παθῶν καὶ τῶν φαντασμάτων,
ὥς ἂν ποτε καὶ ἡ παρὰ τοὺς τόπους τῶν ἐθνῶν
76 διαφορὰ ᾗ⁴· ὕστερον δὲ κοινῶς καθ' ἕκαστα ἔθνη
τὰ ἴδια τεθῆναι πρὸς τὸ τὰς δηλώσεις ἦττον ἀμφι-
βόλους γενέσθαι ἀλλήλοις καὶ συντομωτέρως δη-
λουμένας· τινὰ δὲ καὶ οὐ συνορούμενα πράγματα
εἰσφέροντας τοὺς συνειδότες παρεγγυῆσαί τινας

¹ Suppl. Gassendi.

² Suppl. Schneider.

³ Suppl. Us., capulio glossemate ἀπεροσθὲ ἀπὸ τοῦ ἀπείρου.

⁴ itz codd. ; corr. Us.

DIOGENES LAERTIUS

ὥς βελτίους μεταληπτέον, ἀλλ' αὐταῖς ταῖς ὑπαρχούσαις κατ' αὐτοῦ χρηστέον, οὔτε ἄλλο τι κατ' αὐτοῦ κατηγορητέον, ὥς τὴν αὐτὴν οὐσίαν ἔχοντος τῷ ἰδιώματι τούτῳ—καὶ γὰρ τοῦτο ποιοῦσίν τινες,— ἀλλὰ μόνον ᾧ συμπλέκομεν τὸ ἴδιον τοῦτο καὶ
 73 παραμετροῦμεν, μάλιστα ἐπιλογιστέον. καὶ γὰρ τοῦτο οὐκ ἀποδείξεως προσδεῖται ἀλλ' ἐπιλογισμοῦ, ὅτι ταῖς ἡμέραις καὶ ταῖς νυξὶ συμπλέκομεν καὶ τοῖς τούτων μέρεσιν, ὡσαύτως δὲ καὶ τοῖς πάθεσι καὶ ταῖς ἀπαθείαις, καὶ κινήσεσι καὶ στάσεσιν, ἰδιὸν τι σύμπτωμα περὶ ταῦτα πάλιν αὐτὸ τοῦτο ἐννοοῦντες, καθ' ὃ χρόνον ὀνομάζομεν. [φησὶ δὲ τοῦτο καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ Περὶ φύσεως καὶ ἐν τῇ Μεγάλῃ ἐπιτομῇ.]

Ἐπὶ τε τοῖς προειρημένοις τοὺς κόσμους δεῖ καὶ πᾶσαν σύγκρισιν πεπερασμένην τὸ ὁμοειδὲς τοῖς θεωρουμένοις πυκνῶς ἔχουσαν νομίζειν γεγονέναι ἀπὸ τοῦ ἀπείρου, πάντων τούτων ἐκ συστροφῶν ἰδίων ἀποκεκριμένων καὶ μειζόνων καὶ ἐλαττόνων· καὶ πάλιν διαλύεσθαι πάντα, τὰ μὲν θάπτον, τὰ δὲ βραδύτερον, καὶ τὰ μὲν ὑπὸ τῶν τοιῶνδε, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν τοιῶνδε τοῦτο πάσχοντα. [ὁῦλον οὖν ὥς καὶ φθαρτοὺς φησὶ τοὺς κόσμους, μεταβαλλόντων τῶν μερῶν. καὶ ἐν ἄλλοις τὴν γῆν τῷ ἀέρι ἐποχεῖσθαι.]

74 Ἐτι δὲ καὶ τοὺς κόσμους οὔτε ἐξ ἀνάγκης δεῖ νομίζειν εἶνα σχηματισμὸν ἔχοντας · · [ἀλλὰ καὶ διαφόρους αὐτοὺς ἐν τῇ ιβ' Περὶ φύσεως αὐτὸς φησιν· οὓς μὲν γὰρ σφαιροειδεῖς, καὶ ὠσειδεῖς ἄλλους, καὶ ἀλλοιοσχήμονας ἑτέρους· οὐ

DIOGENES LAERTIUS

- καὶ οὐκ αἰδίων παρακολουθεῖν οὐτ' ἐν τοῖς ἀοράτοις¹
καὶ οὔτε ἀσώματα. ὥστε δὴ κατὰ τὴν πλείστην
φορὰν τούτῳ τῷ ὀνόματι χρώμενοι φανερά ποιοῦ-
μεν τὰ συμπτώματα οὔτε τὴν τοῦ ὅλου φύσιν ἔχειν,
ὁ συλλαβάντες κατὰ τὸ ἀθρώον σῶμα προσαγο-
ρευόμεν, οὔτε τὴν τῶν αἰδίων παρακολουθούντων,
ὧν ἄνευ σῶμα οὐ δυνατόν νοεῖσθαι. κατ' ἐπι-
βολὰς δ' ἂν τινὰς παρακολουθούντος τοῦ ἀθρώου
- 71 ἕκαστα προσαγορευθεῖη, ἀλλ' ὅτε δήποτε ἕκαστα
συμβαίνοντα θεωρεῖται, οὐκ αἰδίων τῶν συμ-
πτωμάτων παρακολουθούντων. καὶ οὐκ ἐξελατέον
ἐκ τοῦ ὄντος ταύτην τὴν ἐνέργειαν, ὅτι οὐκ ἔχει τὴν
τοῦ ὅλου φύσιν ὥς συμβαίνει ὁ δὴ καὶ σῶμα προσα-
γορευόμεν, οὐδὲ τὴν τῶν αἰδίων παρακολουθούντων,
οὐδ' αὖ καθ' αὐτὰ νομιστέον—οὐδὲ γὰρ τοῦτο
διανοητὸν οὐτ' ἐπὶ τούτων οὐτ' ἐπὶ τῶν αἰδίων
συμβεβηκότων,—ἀλλ' ὅπερ καὶ φαίνεται, συμ-
πτώματα πάντα (κατὰ) τὰ σώματα νομιστέον,
καὶ οὐκ αἰδίων παρακολουθοῦντα οὐδ' αὖ φύσεως
καθ' ἑαυτὰ τάγμα ἔχοντα, ἀλλ' ὧν τρόπον αὐτὴ
ἡ αἰσθησις τὴν ιδιότητα ποιεῖ, θεωρεῖται.
- 72 “Καὶ μὴν καὶ τόδε γε δεῖ προσκατανοῆσαι
σφοδραῖς· τὸν γὰρ δὴ χρόνον οὐ ζητητέον ὥσπερ
καὶ τὰ λοιπά, ὅσα ἐν ὑποκειμένῳ ζητοῦμεν ἀν-
άγοντες ἐπὶ τὰς βλεπομένας παρ' ἡμῖν αὐτοῖς προ-
λήψεις, ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἐνέργημα, καθ' ὃ τὸν πολὺν
ἢ ὀλίγον χρόνον ἀναφανοῦμεν, συγγενικῶς τοῦτο
περιφέροντες, ἀναλογιστέον. καὶ οὔτε διαλέκτους

¹ (καὶ ἀναισθητοὶ δοξασιῶν ἀπὸ) suppl. Bignone.

² Cf. Laert. 1. 453 f., where slavery, poverty, riches, war and peace are the examples chosen, as elsewhere are rest and motion.

³ Cf. Sext. Emp. Adv. math. x. §§ 219 f., 224 f., 240-244.
600

DIOGENES LAERTIUS

εἶναι τὴν ψυχὴν ματαίζουσιν. οὐθέν γάρ ἂν ἐδύνατο ποιεῖν οὔτε πάσχειν, εἰ ἦν τοιαύτη· νῦν δ' ἐναργῶς ἀμφότερα ταῦτα διαλαμβάνεται περὶ τὴν ψυχὴν τὰ συμπτώματα.

68 " Ταῦτα οὖν πάντα τὰ διαλογίσματα τὰ περὶ ψυχῆς ἀνάγκων τις ἐπὶ τὰ πάθη καὶ τὰς αἰσθήσεις, μνημονεύων τῶν ἐν ἀρχῇ ῥηθέντων, ἱκανῶς κατόφεται τοῖς τύποις ἐμπεριελημμένα εἰς τὸ κατὰ μέρος ἀπὸ τούτων ἐξακριβοῦσθαι βεβαίως.

" Ἀλλὰ μὴν καὶ τὰ σχήματα καὶ τὰ χρώματα καὶ τὰ μεγέθη καὶ τὰ βάρη καὶ ὅσα ἄλλα κατηγορεῖται σώματος ὥσανεὶ συμβεβηκότα ἢ πᾶσιν ἢ τοῖς ὁρατοῖς καὶ κατὰ τὴν αἴσθησιν αὐτὴν γνωστά,¹ οὔθ' ὥς καθ' ἑαυτὰς εἰσι φύσεις δοξαστέον—οὐ γὰρ
69 δυνατόν ἐπινοῆσαι τοῦτο—οὔτε ὅλως ὥς οὐκ εἰσὶν, οὔθ' ὥς ἕτερά ἅττα προσυπάρχοντα τούτῳ ἄσώματα, οὔθ' ὥς μόρια τούτου, ἀλλ' ὥς τὸ ὅλον σῶμα καθόλου ἐκ τούτων πάντων τὴν ἑαυτοῦ φύσιν ἔχον αἰδίων, οὐχ ὅλον δὲ εἶναι συμπεφορμημένον—ὥσπερ ὅταν ἐξ αὐτῶν τῶν ὀγκῶν μείζον ἄθροισμα συστήῃ ἤτοι τῶν πρώτων ἢ τῶν τοῦ ὅλου μεγεθῶν τοῦδὲ τινος ἐλαττόνων,—ἀλλὰ μόνον, ὥς λέγω, ἐκ τούτων ἀπάντων τὴν ἑαυτοῦ φύσιν ἔχον αἰδίων. καὶ ἐπιβολὰς μὲν ἔχοντα ἰδίας πάντα ταῦτά ἐστι καὶ διαλήψεις, συμπαρακολουθοῦντος δὲ τοῦ ἀθρόου καὶ οὐθαμῇ ἀποσχιζομένου, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀθρόαν ἔννοιαν τοῦ σώματος κατηγορίαν εἰληφότος.

70 " Καὶ μὴν καὶ τοῖς σώμασι συμπίπτει πολλάκις

¹ γνωστὰ τοῖς αἰσθ. ἢ κατὰ τὴν αἴσθ. ἢ κατὰ τὴν ἔννοιαν.

* Cf. Lucr. l. 449 f.; Sext. Emp. Adv. math. x. §§ 221-223.

¹ Cf. Lucr. l. 478-481.

DIOGENES LAERTIUS

σθῆσαι ἐκείνου ἀπηλλαγμένου, ὅσον ποτέ ἐστι τὸ συντεῖναι τῶν ἀτόμων πλῆθος εἰς τὴν τῆς ψυχῆς φύσιν. καὶ μὴν καὶ λυομένου τοῦ ὅλου ἀθροίσματος ἡ ψυχὴ διασπείρεται καὶ οὐκέτι ἔχει τὰς αὐτὰς δυνάμεις οὐδὲ κινεῖται, ὥσπερ οὐδ' αἰσθησὶν κέκτηται.

66. " Οὐ γὰρ οἶόν τε νοεῖν αὐτὸ αἰσθανόμενον μὴ ἐν τούτῳ τῷ συστήματι καὶ ταῖς κινήσεσι ταύταις χρώμενον, ὅταν τὰ στεγάζοντα καὶ περιέχοντα μὴ τοιαῦτα ᾖ, ἐν οἷς νῦν οὐσα ἔχει ταύτας τὰς κινήσεις. [λέγει ἐν ἄλλοις καὶ ἐξ ἀτόμων αὐτὴν συγκεῖσθαι λειοτάτων καὶ στρογγυλωτάτων, πολλῶν τινι διαφορουσῶν τῶν τοῦ πυρός· καὶ τὸ μὲν τι ἄλογον αὐτῆς, ὃ τῷ λοιπῷ παρεσπάρθαι σώματι· τὸ δὲ λογικὸν ἐν τῷ θώρακι, ὡς δῆλον ἐκ τε τῶν φόβων καὶ τῆς χαρᾶς. ὕπνον τε γίνεσθαι τῶν τῆς ψυχῆς μερῶν τῶν παρ' ὅλην τὴν σύγκρισιν παρεσπαρμένων ἐγκατεχομένων ἢ διαφορουμένων, εἴτα συμπιπτόντων ταῖς ἐπεραιοῖς.¹ τὸ τε σπέρμα ἀφ' ὅλων τῶν σωμάτων φέρεσθαι.]

67. " Ἀλλὰ μὴν καὶ τόδε γε δεῖ προσκατανοεῖν, ὃ τι τὸ ἀσώματον λέγομεν κατὰ τὴν πλείστην ὁμιλίαν τοῦ ὀνόματος ἐπὶ τοῦ καθ' ἑαυτὸ νοηθέντος ἀν' καθ' ἑαυτὸ δὲ οὐκ ἔστι νοῆσαι τὸ ἀσώματον πλὴν τοῦ κενοῦ. τὸ δὲ κενὸν οὔτε ποιῆσαι οὔτε παθεῖν δύναται, ἀλλὰ κίνησιν μόνον δι' ἑαυτοῦ τοῖς σώμασι παρέχεται. ὥστε οἱ λέγοντες ἀσώματον

¹ ἐπεραιοῖς U₂; ἐπεραιοῖς codic.

* Cf. Lucr. II, 944-962.

DIOGENES LAERTIUS

συμπαθές δὲ τούτῳ¹ μᾶλλον καὶ τῷ λοιπῷ ἄθροϊ-
 σματι· τοῦτο δὲ πᾶν αἱ δυνάμεις τῆς ψυχῆς δηλοῦσι
 καὶ τὰ πάθη καὶ αἱ εὐκνησίαι καὶ αἱ διανοήσεις
 καὶ ὧν στερόμενοι θνήσκομεν. καὶ μὴν ὅτι ἔχει
 ἡ ψυχὴ τῆς αἰσθήσεως τὴν πλείστην αἰτίαν δεῖ
 64 κατέχειν· οὐ μὴν εἰλήφει ἂν ταύτην, εἰ μὴ ὑπὸ τοῦ
 λοιποῦ ἄθροισματος ἐστεγάζεται πῶς. τὸ δὲ λοιπὸν
 ἄθροισμα παρασκευάσαν ἐκείνη τὴν αἰτίαν ταύτην
 μετείληφε καὶ αὐτὸ τοιοῦτου συμπτώματος παρ'
 ἐκείνης, οὐ μέντοι πάντων ὧν ἐκείνη κέκτῃται· διὸ
 ἀπαλλαγείσης τῆς ψυχῆς οὐκ ἔχει τὴν αἴσθησιν.
 οὐ γὰρ αὐτὸ ἐν ἑαυτῷ ταύτην ἐκέκτετο τὴν δύναμιν,
 ἀλλ' ἕτερον ἅμα συγγεγεννημένον² αὐτῷ παρ-
 εσκεύαζεν, ὃ διὰ τῆς συντελεσθείσης περὶ αὐτὸ
 δυνάμειος κατὰ τὴν κίνησιν σύμπτωμα αἰσθητικὸν
 εὐθὺς ἀποτελοῦν ἑαυτῷ ἀπεδίδου κατὰ τὴν ὁμού-
 ρησιν καὶ συμπάθειαν καὶ ἐκείνῳ, καθάπερ εἶπον.
 65 " Διὸ δὴ καὶ ἐνυπάρχουσα ἡ ψυχὴ οὐδέποτε ἄλλου
 τινὸς μέρους ἀπηλλαγμένου ἀναισθητεῖ· ἀλλ' ἃ ἂν
 καὶ ταύτης ξυναπόληται τοῦ στεγάζοντος λυθέντος
 εἴθ' ὅλου εἴτε καὶ μέρους τινός, εἴαν περ διαμένη,
 ἔξει³ τὴν αἴσθησιν. τὸ δὲ λοιπὸν ἄθροισμα δια-
 μένον καὶ ὅλον καὶ κατὰ μέρος οὐκ ἔχει τὴν αἰ-

¹ "Haud scio an τούτῳ sit pro διὰ τούτο" Schneider.

² ἕτερον ἅ. συγγεγεννημένον codd. : corr. Us.

³ ἔξει Us. : ἔξει codd.

* The so-called "nameless" substance (*ἄνομία* *εἴρη* Lucr. iii. 242, *ἀνονόμαστον* in Epicurus).

* The body, by keeping soul-atoms together without much dispersion, allows them to vibrate with the motions that generate sentience and sensation.

* Since the participle *στεγάζου* is also found in the plural (*στεγάζουσα*), it seems best to assume with Bignone that the

DIOGENES LAERTIUS

ἐκείνοις ἀντικόπτῃ· οὐθ' ἢ ἄνω οὐθ' ἢ εἰς τὸ πλάγιον διὰ τῶν κρούσεων φορά, οὐθ' ἢ κάτω διὰ τῶν ἰδίων βαρῶν. ἐφ' ὅποσον γὰρ ἂν κατίσχη ἑκάτερον, ἐπὶ τασοῦτον ἅμα νοήματι τὴν φοράν σχήσει, ἕως ἀντικόψῃ ἢ ἔξωθεν ἢ ἐκ τοῦ ἰδίου βάρους πρὸς τὴν τοῦ πλήξαντος δύναμιν.

62 " Ἀλλὰ μὴν καὶ κατὰ τὰς συγκρίσεις θάπτων ἑτέρα ἑτέρας <φορ>ηθήσεται· τῶν ἀτόμων ἰσοταχῶν οὐσῶν, τῷ ἐφ' ἓνα τόπον φέρεσθαι τὰς ἐν τοῖς ἀθροίσμασι ἀτόμους κατὰ τὸν ἐλάχιστον συνεχῇ χρόνον, εἰ <καὶ>¹ μὴ ἐφ' ἓνα κατὰ τοὺς λόγῳ θεωρητοὺς χρόνους· ἀλλὰ πυκνὸν ἀντικόπτουσι, ἕως ἂν ὑπὸ τὴν αἴσθησιν τὸ συνεχὲς τῆς φορᾶς γίνηται. τὸ γὰρ προσδοξαζόμενον περὶ τοῦ ἀοράτου, ὡς ἄρα καὶ οἱ διὰ λόγου θεωρητοὶ χρόνοι τὸ συνεχὲς τῆς φορᾶς ἔξουσιν, οὐκ ἀληθὲς ἐστὶν ἐπὶ τῶν τοιούτων· ἐπεὶ τό γε θεωρούμενον πᾶν ἢ κατ' ἐπιβολὴν λαμβανόμενον τῇ διανοίᾳ ἀληθὲς ἐστὶ.

63 " Μετὰ δὲ ταῦτα δεῖ συνυρᾶν ἀναφέροντα ἐπὶ τὰς αἰσθήσεις καὶ τὰ πάθη—οὕτω γὰρ ἡ βεβαιωτάτη πίστις ἔσται,—ὅτι ἡ ψυχὴ σῶμά ἐστι λεπτομερὲς παρ' ὅλον τὸ ἀθροίσμα παρεσπαρμένον, προσεμφερέστατον δὲ πνεύματι θερμοῦ τινα κράσιν ἔχοντι καὶ πῇ μὲν τούτῳ προσεμφερές, πῇ δὲ τούτῳ· ἐστὶ δὲ τὸ <τρίτον>² μέρος πολλὴν παραλλαγὴν εἰληφὸς τῇ λεπτομερείᾳ καὶ αὐτῶν τούτων,

¹ <φορ> supplevi.

² Suppl. V.d.M.

³ Suppl. Diels.

* When the atoms in a composite body are, during a continuous sensible time, however short, all moving in one single direction, then the composite body will be travelling from place to place and have a relative velocity.

¹ Cf. Lucr. III. 161-176, 177-230.

DIOGENES LAERTIUS

τῇ διὰ λόγου θεωρίᾳ ἐπὶ τῶν ἀοράτων. ἡ γὰρ κοινότης ἢ ὑπάρχουσα αὐτοῖς πρὸς τὰ ἀμετάβολα ἱκανὴ τὸ μέχρι τούτου συντελέσαι, συμφόρησιν δὲ ἐκ τούτων κίνησιν ἐχόντων οὐχ οἷόν τε γίνεσθαι.

- 60 " Καὶ μὴν καὶ τοῦ ἀπείρου ὥς μὲν ἀνωτάτῳ καὶ κατώτατῳ οὐ δεῖ κατηγορεῖν τὸ ἄνω ἢ κάτω. ἴσμεν μέντοι τὸ ὑπὲρ κεφαλῆς, ὅθεν ἂν στήμεν, εἰς ἀπειρον ἄγειν ὄν, μηδέποτε φανεῖσθαι τοῦτο ἡμῖν, ἢ τὸ ὑποκάτω τοῦ νοηθέντος εἰς ἀπειρον, ἀμα ἄνω τε εἶναι καὶ κάτω πρὸς τὸ αὐτό· τοῦτο γὰρ ἀδύνατον διανοηθῆναι. ὥστε ἔστι μίαν λαβεῖν φοράν τὴν ἄνω νοουμένην εἰς ἀπειρον καὶ μίαν τὴν κάτω, ἂν καὶ μυριάκις πρὸς τοὺς πόδας τῶν ἐπάνω τὸ παρ' ἡμῶν φερόμενον εἰς τοὺς ὑπὲρ κεφαλῆς ἡμῶν τόπους ἀφυκνῆται ἢ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῶν ὑποκάτω τὸ παρ' ἡμῶν κάτω φερόμενον· ἡ γὰρ ὅλη φορά οὐθὲν ἥττον ἐκατέρα ἐκατέρᾳ ἀντικειμένη ἐπ' ἀπειρον νοεῖται.

- 61 " Καὶ μὴν καὶ ἰσοταχεῖς ἀναγκαῖον τὰς ἀτόμους εἶναι, ὅταν διὰ τοῦ κενοῦ εἰσφέρωνται μηθενὸς ἀντικόπτοντος. οὔτε γὰρ τὰ βαρέα θάπτον οἰσθήσεται τῶν μικρῶν καὶ κούφων, ὅταν γε δὴ μηδὲν ἀπαντᾷ αὐτοῖς· οὔτε τὰ μικρὰ τῶν μεγάλων, πάντα πόρον σύμμετρον ἔχοντα, ὅταν μηθὲν μηδὲ

¹ Vide *Classical Review*, xxxvii, p. 108.

* The parts of the atom are incapable of motion: cf. *Lucr.* l. 628-634.

* Objection was taken by Aristotle to the atomic motion of Democritus, on the ground that it implied a point or region absolutely high, and an opposite point or region absolutely low, these terms being unmeaning in infinite space (*Aristotle, Phys.* III. 3. 205 b 30; IV. 8. 215 a 8). See *Classical Review*, xxxv, p. 108.

DIOGENES LAERTIUS

ἐγγὺς γενέσθαι τῷ πύργῳ καὶ μαθεῖν ὅποιος ἐγγὺς φαίνεται.

Πάθη δὲ λέγουσιν εἶναι δύο, ἡδονὴν καὶ ἀλγηδόνα, ἱστάμενα περὶ πᾶν ζῶον, καὶ τὴν μὲν οἰκείον, τὴν δὲ ἀλλότριον· δι' ὧν κρίνεσθαι τὰς αἰρέσεις καὶ φυγὰς. τῶν τε ζητήσεων εἶναι τὰς μὲν περὶ τῶν πραγμάτων, τὰς δὲ περὶ ψυχὴν τὴν φωνήν. καὶ ταῦτα δὲ περὶ τῆς διαιρέσεως καὶ τοῦ κριτηρίου στοιχειωδῶς.

Ἀντιφών δὲ ἐπὶ τὴν ἐπιστολήν.

Ἔπίκουρος Ἡρόδοτῳ χαίρειν.

35 "Τοῖς μὴ δυναμένοις, ὦ Ἡρόδοτε, ἕκαστα τῶν περὶ φύσεως ἀναγεγραμμένων ἡμῖν ἐξακριβοῦν μηδὲ τὰς μείζους τῶν συντεταγμένων βίβλους διαβρεῖν ἐπιτομήν τῆς ὅλης πραγματείας εἰς τὸ κατασχεῖν τῶν ὀλοσχερωτάτων γε δοξῶν τὴν μνήμην ἱκανῶς αὐτὸς¹ παρεσκεύασα, ἵνα παρ' ἑκάστους τῶν καιρῶν ἐν τοῖς κυριωτάτοις βοηθεῖν αὐτοῖς δύνωνται, καθ' ὅσον ἂν ἐφάπτωνται τῆς περὶ φύσεως θεωρίας. καὶ τοὺς προβεβηκότας δὲ ἱκανῶς ἐν τῇ τῶν ὅλων ἐπιβλέψει τὸν τύπον τῆς ὅλης πραγματείας τὸν κατεστοιχειωμένον δεῖ μνη-

¹ αὐτὸς codd. : corr. Brieger.

^a See II 50, 147. The tower which seems round at a distance and square when we get up to it was the typical example in the school of that process of testing beliefs by observation which is here prescribed. Cf. Lucr. iv, 333 seq., 301 seq.; Sext. Emp. *Adv. math.* vii, 208.

^b i.e. pleasure and pain are the criteria by which we choose and avoid.

^c Cf. *inf.* § 37.

^d Division of philosophy is probably meant.

^e The letter to Herodotus is the second and most valuable instalment of Epicurean doctrine. The manuscript seems to

DIOGENES LAERTIUS

58 πᾶν δὲ μέγεθος ὑπάρχειν οὔτε χρήσιμόν ἐστι πρὸς τὰς τῶν ποιότητων διαφορὰς, ἀφίχθαι τε ἅμ' ἕδει¹ καὶ πρὸς ἡμᾶς ὁρατὰς ἀτόμους· ὁ οὐ θεωρεῖται γινόμενον οὐθ' ὅπως ἂν γένοιτο ὁρατὴ ἀτομος ἐστὶν ἐπινοῆσαι.

'' Πρὸς δὲ τούτοις οὐ δεῖ νομίζειν ἐν τῷ ὠρισμένῳ σώματι ἀπείρους ὄγκους εἶναι οὐδ' ὀπηλίκοις οὖν. ὥστε οὐ μόνον τὴν εἰς ἀπείρον τομὴν ἐπὶ τοῦλαττον ἀναιρετέον, ἵνα μὴ πάντα ἀσθενῇ ποιῶμεν καὶ ταῖς περιλήψεσι τῶν ἀθρώων εἰς τὸ μὴ ὂν ἀναγκαζώμεθα τὰ ὄντα θλίβοντες καταναλίσκειν, ἀλλὰ καὶ τὴν μετάβασιν μὴ νομιστέον γίνεσθαι ἐν τοῖς ὠρισμένοις εἰς ἀπείρον μηδ' ἐπὶ τοῦλαττον.

59 '' Οὔτε γὰρ ὅπως, ἐπειδὴν ἅπαξ τις εἶπη ὅτι ἀπείροι ὄγκοι ἐν τῷ ὑπάρχουσιν ἢ ὀπηλικοί οὖν, ἐστὶ νοῆσαι ὅπως² ἂν ἔτι τοῦτο πεπερασμένον εἴη τὸ μέγεθος. πηλικοί γάρ τινες δῆλον ὡς οἱ ἀπείροί εἰσιν ὄγκοι· καὶ οὗτοι ὀπηλικοί ἂν ποτε ᾤων, ἀπείρον ἂν ᾔην καὶ τὸ μέγεθος. ἄκρον τε ἔχοντος τοῦ πεπερασμένου διαληπτόν, εἰ μὴ καὶ καθ' ἑαυτὸ θεωρητόν, οὐκ ἔστι μὴ οὐ καὶ τὸ ἐξῆς τούτου τοιοῦτον νοεῖν καὶ οὕτω κατὰ τὸ ἐξῆς εἰς

¹ ἅμ' ἕδει Us. : ἀμῶναι codd.

² ὅπως Brieger : πῶς τε codd.

* Cf. Lucr. iv. 110-128, l. 599-637, ll. 478-521. The first of these passages states that the atom is "far below the ken of our senses" and "much smaller than the things which our eyes begin to be able to see."

* Admitting indivisible atoms, hard solid bodies can be explained; whereas, if atoms were soft and thus divisible ad infinitum, all things would be deprived of solidity (Lucr. l. 565-576). Just before Lucretius has argued that, if atoms did not set a limit to the division of things, production or re-

DIOGENES LAERTIUS

ἀνάγκης σχήματος συμφυῆ ἐστὶ. ποιότης γὰρ πᾶσα μεταβάλλει· αἱ δὲ ἄτομοι οὐδὲν μεταβάλλουσιν, ἐπειδὴ περ δεῖ τι ὑπομένειν ἐν ταῖς διαλύσεσι τῶν συγκρίσεων στερεὸν καὶ ἀδιάλυτον, ὃ τὰς μεταβολὰς οὐκ εἰς τὸ μὴ ὄν ποιήσεται οὐδ' ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, ἀλλὰ κατὰ μεταθέσεις ἐν πολλοῖς, τινῶν δὲ καὶ προσόδους καὶ ἀφόδους. ὅθεν ἀναγκαῖον τὰ μετατιθέμενα ἀφθαρτα εἶναι καὶ τὴν τοῦ μεταβάλλοντος φύσιν οὐκ ἔχοντα, ὅγκους δὲ καὶ σχηματισμούς· ἰδίους· ταῦτα γὰρ καὶ ἀναγκαῖον ὑπομένειν.

53 " Καὶ γὰρ ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν μετασχηματιζομένοις κατὰ τὴν περιαίρεσιν τὸ σχῆμα ἐνυπάρχον λαμβάνεται, αἱ δὲ ποιότητες οὐκ ἐνυπάρχουσαι ἐν τῷ μεταβάλλοντι, ὥσπερ ἐκεῖνο καταλείπεται, ἀλλ' ἐξ ὅλου τοῦ σώματος ἀπαλλύμεναι. ἱκανὰ οὖν τὰ ὑπολειπόμενα ταῦτα τὰς τῶν συγκρίσεων διαφορὰς ποιεῖν, ἐπειδὴ περ ὑπολείπεσθαι γέ τινα ἀναγκαῖον καὶ μὴ εἰς τὸ μὴ ὄν φθείρεσθαι.

" Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ δεῖ νομίζειν πᾶν μέγεθος ἐν ταῖς ἀτόμοις ὑπάρχειν, ὥνα μὴ τὰ φαινόμενα ἀντιμαρτυρῇ· παραλλαγὰς δὲ τινὰς μεγεθῶν νομιστέον εἶναι. βέλτιον γὰρ καὶ τούτου προσόντος τὰ κατὰ τὰ πάθη καὶ τὰς αἰσθήσεις γινόμενα ἀποδοθῆσεται.

¹ τὰ μὴ codd.; corr. Well.

* For shape cf. Lucr. ii. 333-321, iii. 165-202; for weight cf. Lucr. ii. 184-215, i. 358-367. For qualities generally cf. Epic. Frs. 288, 289 (Us.); Sext. Emp. *Adv. math.* ix. 335. Atoms have no colour (Fr. 29, 30, 269; Lucr. ii. 730-841), nor smell (Lucr. ii. 846-855) nor flavour nor sound nor cold nor heat (*ib.* 856-859), in short no variable quality (*ib.* 859-864); but the various qualities are due to the arrangement, positions, motions, and shape of the component atoms.

¹ If something unchanging underlies every change, the transformation of things and of their qualities must be due

DIOGENES LAERTIUS

“ Ἀλλὰ μὲν καὶ τὸ ἀκούειν γίνεται ρεύματος
 φερομένου ἀπὸ τοῦ φωνοῦντος ἢ ἡχοῦντος ἢ
 φοφοῦντος ἢ ὅπως ὅποτε ἀκουστικὸν πάθος παρα-
 σκευάζοντος. τὸ δὲ ρεῦμα τοῦτο εἰς ὁμοιομερεῖς
 ὄγκους διασπείρεται, ἅμα τινὰ διασώζοντας συμ-
 πάθειαν πρὸς ἀλλήλους καὶ ἐνότητα ἰδιότροπον, δια-
 τείνουσιν πρὸς τὸ ἀποστεῖλαι καὶ τὴν ἐπαίσθησιν
 τὴν ἐπ’ ἐκείνου ὡς τὰ πολλὰ ποιοῦσαν, εἰ δὲ μή
 γε, τὸ ἐξωθεν μόνον ἐνδηλοῖ παρασκευάζουσαν.
 53 ἄνευ γὰρ ἀναφερομένης τινὸς ἐκεῖθεν συμπαθείας
 οὐκ ἂν γένοιτο ἡ τοιαύτη ἐπαίσθησις. οὐκ αὐτὸν
 οὖν δαὶ νομίζειν τὸν ἀέρα ὑπὸ τῆς προκειμένης
 φωνῆς ἢ καὶ τῶν ὁμογενῶν σχηματίζεσθαι—πολλὴν
 γὰρ ἔνδειαν ἔχει τοῦτο πάσχωσιν ὑπ’ ἐκείνης,—ἀλλ’
 εὐθὺς τὴν γινομένην πληγὴν ἐν ἡμῶν, ὅταν φωνὴν
 ἀφίωμεν, τοιαύτην ἐκθλάψαι¹ ὄγκων τινῶν ρεύματος
 πνευματώδους ἀποτελεστικῶν ποιεῖσθαι, ἢ τὸ
 πάθος τὸ ἀκουστικὸν ἡμῖν παρασκευάζει.

“ Καὶ μὲν καὶ τὴν ὁσμὴν νομιστέον, ὥσπερ καὶ
 τὴν ἀκοὴν οὐκ ἂν ποτε οὐθέν πάθος ἐργάσασθαι,
 εἰ μὴ ὄγκοι τινὲς ᾗσαν ἀπὸ τοῦ πράγματος ἀπο-
 φερόμενοι σύμμετροι πρὸς τοῦτο τὸ αἰσθητήριον
 κατῖν, οἱ μὲν τοῖοι τεταραγμένως καὶ ἀλλοτρίως,
 οἱ δὲ τοῖοι ἀταράχως καὶ οἰκείως ἔχοντες.

54 “ Καὶ μὲν καὶ τὰς ἀτόμους νομιστέον μηδεμίαν
 ποιότητα τῶν φαινομένων προσφέρεσθαι πλὴν
 σχήματος καὶ βάρους καὶ μεγέθους καὶ ὅσα ἐξ

¹ ἐκθλάψαι, vel ἐκλήψαι codd. : corr. Brägger : ἐγείρειν Us.

* Air is not, as Democritus held (Beate, op. cit. p. 99), the
 582

DIOGENES LAERTIUS

τοῖς αἰσθητηρίοις εἴτε μορφῆς εἴτε συμβεβηκότων, μορφῇ ἐστὶν αὕτη τοῦ στερεοῦ, γινομένη κατὰ τὸ ἐξῆς πύκνωμα ἢ ἐγκατάλειμμα τοῦ εἰδιώλου· τὸ δὲ ψεῦδος καὶ τὸ διημαρτημένον ἐν τῷ προσδοξαζομένῳ αἰεὶ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ προσμένουτος·¹ ἐπιμαρτυρηθῆσεσθαι ἢ μὴ ἀντιμαρτυρηθῆσεσθαι, εἴτ' οὐκ ἐπιμαρτυρουμένου <ἢ ἀντιμαρτυρουμένου>¹ [κατὰ τινὰ κίνησιν ἐν ἡμῖν αὐτοῖς συνημμένην τῇ φανταστικῇ ἐπιβολῇ, διάληψιν δὲ ἔχουσιν, καθ' ἣν τὸ ψεῦδος γίνεται.]

51 "Ἡ τε γὰρ ὁμοιότης τῶν φαντασμῶν οἶονεῖ ἐν εἰκόνι λαμβανομένων ἢ καθ' ὕπνους γινομένων ἢ κατ' ἄλλας τινὰς ἐπιβολὰς τῆς διανοίας ἢ τῶν λοιπῶν κριτηρίων οὐκ ἂν ποτε ὑπῆρχε τοῖς οὐσί τε καὶ ἀληθέσι προσαγορευομένοις, εἰ μὴ ἦν τινα καὶ τοιαῦτα πρὸς ἃ παραβάλλομεν· τὸ δὲ διημαρτημένον οὐκ ἂν ὑπῆρχεν, εἰ μὴ ἐλαμβάνομεν καὶ ἄλλην τινὰ κίνησιν ἐν ἡμῖν αὐτοῖς συνημμένην μὲν τῇ φανταστικῇ ἐπιβολῇ, διάληψιν δὲ ἔχουσιν· κατὰ δὲ ταύτην, εἴαν μὲν μὴ ἐπιμαρτυρηθῇ ἢ ἀντιμαρτυρηθῇ, τὸ ψεῦδος γίνεται· εἴαν δὲ ἐπιμαρτυρηθῇ ἢ μὴ ἀντιμαρτυρηθῇ, τὸ ἀληθές.

52 "Καὶ ταύτην οὖν σφόδρα γε δεῖ τὴν δόξαν κατέχειν, ὥα μήτε τὰ κριτήρια ἀναιρῆται τὰ κατὰ τὰς ἐναργείας μήτε τὸ διημαρτημένον ὁμοίως βεβαιούμενον πάντα συνταράττη.

¹ Suppl. Ux.

* The film suffers from obstacles especially in its passage through the air, and is sometimes torn into tatters. When these reach the eye, the result is faulty perception: e.g. a square tower appears round, and the like: cf. Lucr. *l.* 353-363, 379-394.

τοῦ στερεομίου θέσῃ καὶ τάξιν τῶν ἀτόμων ἐπὶ
 πολὺν χρόνον, εἰ καὶ ἐνίοτε συγχεομένη ὑπάρχει,
 καὶ συστάσεις ἐν τῷ περιέχοντι ὀξεῖαι διὰ τὸ μὴ
 δεῖν κατὰ βάθος τὸ συμπλήρωμα γίνεσθαι, καὶ ἄλλοι
 δὲ τρόποι τινὲς γεννητικοὶ τῶν τοιοούτων φύσεων
 εἰσὶν. οὐθέν γὰρ τούτων ἀντιμαρτυρεῖται ταῖς
 αἰσθήσεσιν, ἂν βλέπῃ τις τινα τρόπον τὰς ἐναργείας
 ἵνα καὶ τὰς συμπαθείας ἀπὸ τῶν ἔξωθεν πρὸς ἡμᾶς
 ἀνοίσει.

- 49 " Δεῖ δὲ καὶ νομίζειν ἐπεισιόντος τινὸς ἀπὸ τῶν
 ἔξωθεν ὁρᾶν ἡμᾶς καὶ διανοεῖσθαι· οὐ γὰρ ἂν
 ἐναποσφραγίσαιτο τὰ ἔξω τὴν ἐαυτῶν φύσιν τοῦ
 τε χρώματος καὶ τῆς μαρφῆς διὰ τοῦ ἀέρος τοῦ
 μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ κεῖνων, οὐδὲ διὰ τῶν ἀκτίνων
 ἢ ὠνδῆποτε ρευμάτων ἀφ' ἡμῶν πρὸς ἐκεῖνα
 παραγνομένων, οὕτως ὡς τύπων τινῶν ἐπεισιόντων
 ἡμῖν ἀπὸ τῶν πραγμάτων ὁμοχρόων τε καὶ ὁμοιο-
 μόρφων κατὰ τὸ ἐναρμόττον μέγεθος εἰς τὴν ὄψιν
 ἢ τὴν διάνοιαν, ὡς κέως ταῖς φοραῖς χρωμένων,
 50 εἴτα διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τοῦ ἐνὸς καὶ συνεχοῦς
 τὴν φαντασίαν ἀποδιδόντων καὶ τὴν συμπάθειαν
 ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου σωζόντων κατὰ τὸν ἐκεῖθεν
 σύμμετρον ἐπηρεισμόν ἐκ τῆς κατὰ βάθος ἐν τῷ
 στερεομίῳ τῶν ἀτόμων πάλλσεως, καὶ ἦν ἂν
 λάβωμεν φαντασίαν ἐπιβλητικῶς τῇ διανοίᾳ ἢ

* e.g. mirage and monstrous shapes of clouds: Lucr. iv. 129-142; Diod. iii. 56.

* Thought, as well as vision, is explained by images, but images of a much finer texture, which fail to affect the eyes but do affect the mind: cf. Fr. 317 (Us.); Lucr. iv. 777 f.

* This was the view of Democritus: cf. Beare, *Greek Theories of Elementary Cognition*, p. 26.

* The reader is left to infer that, the more rapid the motion, the more continuous is the succession of fresh images. It is 578

DIOGENES LAERTIUS

καὶ μὴν καὶ ἡ διὰ τοῦ κενοῦ φορά κατὰ μηδεμίαν ἀπάντησιν τῶν ἀντικοφόντων¹ γνωμένη πᾶν μῆκος περιληπτὸν ἐν ἀπεριωρήτῳ χρόνῳ συντελεῖ. βράδους γάρ καὶ τάχους ἀντικοπή καὶ οὐκ ἀντικοπή ὁμοίωμα λαμβάνει.

- 47 " Οὐ μὴν οὐδ' ἅμα κατὰ τοὺς διὰ λόγου θεωρητοὺς χρόνους αὐτὸ τὸ φερόμενον σῶμα ἐπὶ τοὺς πλείους τόπους ἀφικνεῖται—ἀδιανόητον γάρ,—καὶ τοῦτο συναφικνούμενον ἐν αἰσθητῷ χρόνῳ ὅθεν δῆποθεν τοῦ ἀπείρου οὐκ ἐξ οὗ ἂν περιλάβωμεν τὴν φοράν τόπου ἔσται ἀφιστάμενον· ἀντικοπή γάρ ὅμοιον ἔσται, κἂν μέχρι τοσούτου τὸ τάχος τῆς φορᾶς μὴ ἀντικόπτων καταλίπωμεν. χρήσιμον δὲ καὶ τοῦτο κατασχεῖν τὸ στοιχεῖον. εἴθ' ὅτι τὰ εἰδώλια ταῖς λεπτότησιν ἀνυπερβλήτοις κέχρηται, οὐθέν ἀτιμαρτυρεῖ τῶν φαινομένων· ὅθεν καὶ τάχῃ ἀνυπερβλήτα ἔχει, πάντα πόρον σύμμετρον ἔχοντα πρὸς τῷ «τῷ»² ἀπείρῳ αὐτῶν μηθέν ἀντικόπτειν ἢ ὀλίγα ἀντικόπτειν, πολλαῖς δὲ καὶ ἀπείροις εὐθὺς ἀντικόπτειν τι.

- 48 " Πρὸς τε τούτοις, ὅτι ἡ γένεσις τῶν εἰδωλῶν ἅμα νοήματι συμβαίνει. καὶ γὰρ βεῦσις ἀπὸ τῶν σωματίων τοῦ ἐπιπολῆς συνεχῆς, οὐκ ἐπίδηλος τῇ μειώσει³ διὰ τὴν ἀνταναπλήρωσιν, σώζουσα τὴν ἐπὶ

¹ ἀντικοφόντων could. : corr. Us.

² τῷ suppl. Meibom. : τὸ Tesauri.

³ τῇ μειώσει Us. : σημείωσι V.d.M. : ᾧ μειώσει could.

* Cf. Lucr. iv. 794-8: "In one unit of time, when we can perceive it by sense and while one single word is uttered, many latent times are contained which reason finds to exist." Obviously such minute "times" are immeasurably short. The unit of sensible time appears to be that called (in § 62) "the minimum continuous time." Cf. Sext. Emp. x. §§ 148-154.

DIOGENES LAERTIUS

ἐφ' ὅποσον ἂν ἡ περιπλοκή τὴν ἀποκατάστασιν ἐκ τῆς συγκρούσεως διδῶ. ἀρχὴ δὲ τούτων οὐκ ἔστιν, αἰδίων τῶν ἀτόμων οὐσῶν καὶ τοῦ κενοῦ. φησὶ δ' ἐνδοτέρω μηδὲ ποιότητά τινα περὶ τὰς ἀτόμους εἶναι πλὴν σχήματος καὶ μεγέθους καὶ βάρους· τὸ δὲ χρῶμα παρὰ τὴν θέσιν τῶν ἀτόμων ἀλλάττεσθαι ἐν ταῖς Δώδεκα στοιχειώσεσσι φησι. πάν τε μέγεθος μὴ εἶναι περὶ αὐτάς· οὐδέποτε γοῦν ἄτομος ὥφθη αἰσθήσει.]

- 45 " Ἡ τοσαύτη δὴ φωνὴ τούτων πάντων μνημονευομένων τὸν ἱκανὸν τύπον ὑποβάλλει (ταῖς περὶ) ¹ τῆς τῶν ὄντων φύσεως ἐπινοίαις.

" Ἀλλὰ μὴν καὶ κόσμοι ἄπειροί εἰσι, οἱ θ' ὅμοιοι τούτῳ καὶ ἀνόμοιοι, αἱ τε γὰρ ἄτομοι ἄπειροι οὔσαι, ὥς ἄρτι ἀπεδείχθη, φέρονται καὶ πορρωτάτω, οὐ γὰρ κατανήλωνται αἱ τοιαῦται ἄτομοι, ἐξ ὧν ἂν γένοιτο κόσμος ἢ ὑφ' ὧν ἂν ποιηθείη, οὐτ' εἰς ἓνα οὐτ' εἰς πεπερασμένους, οὔθ' ὅσοι τοιαῦτοι οὐθ' ὅσοι διάφοροι τούτοις, ὥστε οὐδὲν τὸ ἐμποδοστατήσόν ἐστι πρὸς τὴν ἀπειρίαν τῶν κόσμων.

- 46 " Καὶ μὴν καὶ τύποι ὁμοιοσχήμονες τοῖς στερεμνίοις εἰσὶ, λεπτότησιν ἀπέχοντες μακρὰν τῶν φαινομένων. οὔτε γὰρ συστάσεις ἀδυνατοῦσιν ἐν τῷ περιέχοντι γίνεσθαι τοιαῦται οὐτ' ἐπιτηδειότητες πρὸς κατεργασίας τῶν κοίλωμάτων καὶ λεπτοτήτων γίνεσθαι, οὔτε ἀπόρροιαί τὴν ἐξῆς θέσιν καὶ βάσιν διατηραῦσαι, ἣν περ καὶ ἐν τοῖς στερεμνίοις εἶχαν· τούτους δὲ τοὺς τύπους εἰδῶλα προσαγορεύομεν.

¹ Suppl. Us.

DIOGENES LAERTIUS

εἰδόντα καὶ στέλλοντα κατὰ τὰς ἀνακοπὰς· εἴτε τὸ κενὸν ἦν ὠρισμένον, οὐκ ἂν εἶχε τὰ ἄπειρα σώματα ὅπου ἐνέστη.

Ἦρὸς τε τούτοις τὰ ἄτομα τῶν σωμάτων καὶ μεστά, ἐξ ὧν καὶ αἱ συγκρίσεις γίνονται καὶ εἰς ἃ διαλύονται, ἀπερίληπτά ἐστι ταῖς διαφοραῖς τῶν σχημάτων· οὐ γὰρ δυνατόν γενέσθαι τὰς τοσαύτας διαφορὰς ἐκ τῶν αὐτῶν σχημάτων περιειλημμένων, καὶ καθ' ἑκάστην δὲ σχηματίσθαι ἀπλῶς ἄπειροί εἰσιν αἱ ὁμοίαι, ταῖς δὲ διαφοραῖς οὐχ ἀπλῶς ἄπειροί ἀλλὰ μόνον ἀπερίληπτοι, [οὐδὲ γὰρ φησὶ ἐνδοτέρω εἰς ἄπειρον τὴν τομὴν τυγχάνειν. λέγει δέ, ἐπειδὴ αἱ ποιότητες μεταβάλλονται, εἰ μέλλει τις μὴ καὶ τοῖς μεγέθεσιν ἀπλῶς εἰς ἄπειρον αὐτὰς ἐκβάλλειν].

Ῥινοῦνται τε συνεχῶς αἱ ἄτομοι [φησὶ δὲ ἐνδοτέρω καὶ ἰσοταχῶς αὐτὰς κινεῖσθαι τοῦ κενοῦ τὴν εἴξιν ὁμοίαν παρεχομένου καὶ τῇ κουφοτάτῃ καὶ τῇ βαρυτάτῃ,] τὸν αἰῶνα, καὶ αἱ μὲν εἰς μακρὰν ἀπ' ἀλλήλων διστάμεναι, αἱ δὲ αὐτοῦ τὸν παλμὸν ἴσχουσιν, ὅταν τύχῃσι τῇ περιπλοκῇ¹ κεκλειμέναι ἢ στεγαζόμενοι παρὰ τῶν πλεκτικῶν.

Ἦ τε γὰρ τοῦ κενοῦ φύσις ἡ διορίζουσα ἑκάστην αὐτὴν τοῦτο παρασκευάζει, τὴν ὑπέρεισιν οὐχ οἷα τε οὖσα ποιεῖσθαι· ἢ τε στερεότης ἡ ὑπάρχουσα αὐταῖς κατὰ τὴν σύγκρουσιν τὸν ἀποπαλμὸν ποιεῖ,

¹ τὴν περιπλοκὴν codd. : corr. Us.

* Properly "further within"—a proof that the Scholiast read his Epicurus from a papyrus scroll which had to be unrolled. Hence "further within" or "nearer the centre"

DIOGENES LAERTIUS

δι' οὗ ἐκινεῖτο, καθάπερ φαίνεται κινούμενα. παρὰ δὲ ταῦτα οὐθὲν οὐδ' ἐπινοηθῆναι δύναται οὔτε περιληπτῶς οὔτε ἀναλόγως τοῖς περιληπτοῖς ὥς καθ' ὅλας φύσεις λαμβανόμενα καὶ μὴ ὥς τὰ τούτων συμπτώματα ἢ συμβεβηκότα λεγόμενα.

Καὶ μὲν καὶ τῶν [τοῦτο καὶ ἐν τῇ πρώτῃ Περὶ φύσεως καὶ τῇ ιδ' καὶ ιε' καὶ τῇ Μεγάλῃ ἐπιτομῇ]¹ σωμάτων τὰ μὲν ἐστὶ συγκρίσεις, τὰ δ' ἐξ ὧν αἱ
 41 συγκρίσεις πεποίηται· ταῦτα δὲ ἐστὶν ἄτομα καὶ ἀμετάβλητα, εἴπερ μὴ μέλλει πάντα εἰς τὸ μὴ ὂν φθαρῆσεσθαι, ἀλλ' ἰσχύοντα ὑπομένειν ἐν ταῖς διαλύσεσι τῶν συγκρίσεων, πλήρη τὴν φύσιν ὄντα, οἷα δὴ οὐκ ἔχοντα ὅπῃ ἢ ὅπως διαλυθήσεται. ὥστε τὰς ἀρχὰς ἀτόμους ἀναγκαῖον εἶναι σωμάτων φύσεις.

Ἄλλὰ μὲν καὶ τὸ πᾶν ἄπειρόν ἐστι. τὸ γὰρ πεπερασμένον ἄκρον ἔχει· τὸ δὲ ἄκρον παρ' ἑτερόν τι θεωρεῖται· (τὸ δὲ πᾶν οὐ παρ' ἑτερόν τι θεωρεῖται·)² ὥστε οὐκ ἔχον ἄκρον πέρας οὐκ ἔχει· πέρας δὲ οὐκ ἔχον ἄπειρον ἂν εἴη καὶ οὐ πεπερασμένον.

Καὶ μὲν καὶ τῷ πλήθει τῶν σωμάτων ἄπειρόν
 42 ἐστὶ τὸ πᾶν καὶ τῷ μεγέθει τοῦ κενοῦ. εἴ τε γὰρ ἦν τὸ κενὸν ἄπειρον, τὰ δὲ σώματα ὀρισμένα, οὐθαμοῦ ἂν ἔμενε τὰ σώματα, ἀλλ' ἐφέρετο κατὰ τὸ ἄπειρον κενὸν διεσπαρμένα, οὐκ ἔχοντα τὰ ὑπερ-

¹ See preceding note.

² Suppl. Us.

³ Cf. § 34.

⁴ The missing premise is supplied by Cicero, *De div.* ii. 102 "at quod omne est, id non cernitur ex alio extrinsecus." Cf. Lucret. i. 960.

DIOGENES LAERTIUS

“Ἐπι τε¹ τὰς αἰσθήσεις δεῖ πάντως τηρεῖν καὶ ἀπλῶς τὰς παρούσας ἐπιβολὰς εἴτε διανοίας εἴθ’ ὅτου δῆποτε τῶν κριτηρίων, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ὑπάρχοντα πάθη, ὅπως ἂν καὶ τὸ προσμένον καὶ τὸ ἀδῆλον ἔχωμεν οἷς σημειωσόμεθα.

“Ταῦτα δεῖ διαλαβόντας συνορᾶν ἤδη περὶ τῶν ἀδῆλων· πρῶτον μὲν ὅτι οὐδὲν γίνεται ἐκ τοῦ μὴ ὄντος. πᾶν γὰρ ἐκ παντός ἐγίγνετ’ ἂν σπερμιά-
 39 των γε οὐθέν προσδεόμενον. καὶ εἰ ἐφθείρετο δὲ τὸ ἀφανιζόμενον εἰς τὸ μὴ ὄν, πάντα ἂν ἀπωλίσκει τὰ πράγματα, οὐκ ὄντων εἰς ἃ διελύετο. καὶ μὴν καὶ τὸ πᾶν αἰεὶ τοιοῦτον ἦν οἷον νῦν ἐστὶ, καὶ αἰεὶ τοιοῦτον ἔσται. οὐθέν γάρ ἐστιν εἰς ὃ μεταβαλεῖ.² παρὰ γὰρ τὸ πᾶν οὐθέν ἐστίν, ὃ ἂν εἰσελθὼν εἰς αὐτὸ τὴν μεταβολὴν ποιήσαιτο.

“Ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦτο καὶ ἐν τῇ Μεγάλῃ ἐπιτομῇ φησι κατ’ ἀρχὴν καὶ ἐν τῇ α’ Περὶ φύσεως]³ τὸ πᾶν ἐστὶ σώματα καὶ κενόν· σώματα μὲν γὰρ ὡς ἐστίν, αὐτὴ ἡ αἴσθησις ἐπὶ πάντων μαρτυρεῖ, καθ’ ἣν ἀναγκαῖον τὸ ἀδῆλον τῷ λογισμῷ τεκμαίρεσθαι.
 40 εἰ δὲ μὴ ἦν ὃ κενὸν καὶ χώραν καὶ ἀναφή φύσιν ὀνομάζομεν, οὐκ ἂν εἶχε τὰ σώματα ὅπου ἦν οὐδέ

¹ *cfr.* *codd.* : *corr.* Arndt.

² *μεταλλά* *codd.* : *corr.* Us.

³ Passages which are obviously the work, not of Epicurus, but of Laertius himself or some Scholiast, are here underlined and translated in italics.

* This is no innovation of Epicurus but a tenet common to all the pre-Socratics: the One, or Nature as a whole, assumed by the Ionians, is unchangeable in respect of generation and destruction: *cf.* Aristotle, *Met.* I, 3, 984 a 31. The pluralists were naturally even more explicit: see the well-
 508

DIODENES LAERTIUS

μανεύειν· τῆς γὰρ ἀθρόας ἐπιβολῆς πυκνὸν δεόμεθα, τῆς δὲ κατὰ μέρος οὐχ ὁμοίως.

36 "Βαδιστέον μὲν οὖν καὶ ἐπ' ἐκεῖνα συνεχῶς, ἐν ἑδῇ¹ τῇ μνήμῃ τὸ τοσοῦτο ποιετέον, ἀφ' οὗ ἡ τε κυριωτάτη ἐπιβολὴ ἐπὶ τὰ πράγματα ἔσται καὶ δὴ καὶ τὸ κατὰ μέρος ἀκριβώμα πᾶν ἐξευρήσεται, τῶν ὁλοσχερωτάτων τύπων εὖ περιειλημμένων καὶ μνημονευομένων· ἐπεὶ καὶ τῷ τετελεσιουργημένῳ τοῦτο κυριώτατον τοῦ παντός ἀκριβώματος γίνεται, τὸ ταῖς ἐπιβολαῖς ὁξέως δύνασθαι χρῆσθαι, ἐκάστων² πρὸς ἀπλὰ στοιχειώματα καὶ φωνὰς συναγομένων. οὐ γὰρ οἷόν τε τὸ πύκνωμα τῆς συνεχοῦς τῶν ὅλων περιοδείας εἶδέναι³ μὴ δυνάμενον διὰ βραχεῶν φωνῶν ἅπαν ἐμπεριλαβεῖν ἐν αὐτῷ τὸ καὶ κατὰ μέρος ἂν ἐξακριβωθῇ.

37 "Ὅθεν δὴ πᾶσι χρησίμης οὔσης τοῖς ὑφεικωμένοις φυσιολογία τῆς τοιαύτης ὁδοῦ, παρεγγυῶν τὸ συνεχὲς ἐνέργημα ἐν φυσιολογία καὶ τοιούτῳ μάλιστα ἐγγαληνίζων τῷ βίῳ ἐποίησά σοι καὶ τοιαύτην τινὰ ἐπιτομὴν καὶ στοιχειώσω τῶν ὅλων δοξῶν.

"Πρῶτον μὲν οὖν τὰ ὑποτεταγμένα τοῖς φθόγγοις, ὧς Ἡρόδοτε, δεῖ εἰληφέναι, ὅπως ἂν τὰ δοξαζόμενα ἢ ζητούμενα ἢ ἀπορούμενα ἔχωμεν εἰς ταῦτα ἀνάγοντες ἐπικρίνειν, καὶ μὴ ἄκριτα πάντα ἡμῖν εἶναι⁴ εἰς ἄπειρον ἀποδεικνύουσιν ἢ κενοὺς φθόγγοις ἔχωμεν. ἀνάγκη γὰρ τὸ πρῶτον ἐννόημα καθ' ἕκαστον φθόγγον βλέπεσθαι καὶ μηθὲν ἀποδείξεως προσδεῖσθαι, εἴπερ ἔχομεν τὸ ζητούμενον ἢ ἀπορούμενον καὶ δοξαζόμενον ἐφ' ὃ ἀνάχομεν.

¹ δι suppl. Van der Muehl.

² ἐκάστων Us. 1 καὶ codd.

³ εἶδεναι codd. : corr. Meibomius.

⁴ εἶναι suppl. Us.